

לקראת מנהיגות יהודית

כיהודים מאמינים צריך להקדים ולומר שהמטרה שלנו היא להביא לתיקון עולם במלכות ש-די, להתחזק באמונה בה' ובגאולה העתידה ולהרבות במעשים המסייעים לקידום המטרה.

א. לפעול עם א-ל

ייחודה של הציונות הדתית הוא, כמובן, בראייה של כל המאורעות שבתקופתנו כמעשי ה' לקראת מימוש המטרה. ומתוך כך הננו מזדהים עם הציונות ועם המדינה שקמה מכוחה משתי סיבות: האחת, מצד קיום המצווה של יישוב ארץ ישראל שמקבלת משמעות גדולה יותר ע"י קיום שלטון יהודי עליה. והשנייה, בראייתנו את המדינה וקיבוץ הגלויות בתוכה כתופעות שממשות חלקים נכבדים מחזון הנביאים, עד שניתן לקרותן בשם 'ראשית צמיחת גאולתנו'. מכל האמור עד כאן יוצא, שכל שאנו צריכים לעשות, הוא להמשיך באותה דרך: לחזק את המדינה, לחזק את אחיזתנו על הארץ כולה ולעשות לשמירת הצביון היהודי של המדינה ומוסדותיה. האמירה שהייתה יפה לפני עשרות שנים: "ארץ ישראל לעם ישראל על פי תורת ישראל", יפה גם היום, ולכאורה אין צורך לחדש דבר. ואולם בכל זאת יש הרבה מה לעשות בתחומים המעשיים של **ההנהגה, ההתארגנות והחינוך**. אין אנו יכולים להתעלם מהעובדה שנקלענו לבעיות חמורות בתחומים הללו, והן שהביאו לתחושה של משבר; תחושה העומדת כסתירה גמורה להצלחה הגדולה של התנועה שבניה וחניכיה משתתפים בכל מערכות החיים, ושם שמיים שמתקדש על ידם.

ב. הנהגה תורנית

התיקון בנושא ההנהגה צריך להתחיל בהנהגה התורנית, ולפי הניסיון והכרת המציאות, ברור ופשוט שבדור הזה נושא דגל הממלכתיות, צריך שתהא הנהגה דתית תורנית שהיא חלק ממוסדות המדינה, קרי: הרבנות הראשית.

באמת, אי אפשר להעלות על הדעת שבמדינת ישראל עתירת המוסדות, שיש לה צבא, כנסת, ממשלה ובתי משפט, לא תהא רבנות ראשית ממלכתית וסמכותית שמזדהה עם המדינה וחזונה.

מאז ייסודה היו לרבנות הראשית מתנגדים מהכיוון החרדי, ומה שהיה למרן הרב זצ"ל בסיס רעיוני להקמת הרבנות היה להם בסיס להתנגדות ולהכרזות מלחמת חרמה ברבנות ובכל מה שהיא מסמלת.

מחלוקת זו לא שככה, אלא שבניגוד לימים הראשונים - בהם סירבו המתנגדים להשתתף במוסדות הרבנות - השתנתה השיטה, ועתה הם מנסים בכל כוחם להיכנס ולהשתלט על הרבנות מבפנים, בעיקר כדי להבטיח משרות לאנשי שלומם. במצב זה על הציונות הדתית להתעשת ולהתגייס לפעולה. זכינו ב"ה לפריחתן של הישיבות הציוניות שמגדלות תלמידי חכמים מובהקים, ואין שום סיבה שלא לעשות הכול כדי שמהם ייבחרו הרבנים הראשיים בשנים הבאות. אמנם לשם כך צריך לדעת להתארגן נכון בחיים הציבוריים, וזהו אם כן הנושא הבא, החשוב ביותר מבין המטרות של הציונות הדתית, כפי שנכתב לקמן.

ב. מנהיגות יהודית

הגיע הזמן להעז ולעשות פעולות שיביאו לשיתוף מנהיגים שומרי תורה ומצוות ציוניים דתיים, בתפקידים בכירים בהנהגה המרכזית של המדינה - בזכות ולא בחסד. הדברים האלה נכתבים גם מתוך הכרה שלציבור הציוני דתי יש עניין רב בהשפעה ישירה על קביעת המדיניות, ואינו רואה את עצמו שייך יותר למפלגה סקטוריאלית.

בבית המדרש של מרן הרב זצ"ל למדנו מפי מו"ר הרצי"ה זצ"ל על התורה הגואלת; זו שגואלת את העם מחיים גלויים לחיים ממלכתיים, תורה שלמה שמאחדת הלכה ואגדה, נגלה ונסתר, קודש וחול, - כשכל אלו יחדיו נותנים את הבסיס לחיים החדשים בארץ, לעם שבונה מחדש את ביתו הלאומי - מקדש מלך עיר מלוכה. מסביב לדגל הזה התחנכו והתאספו אלפים ורבבות, ובעצם זהו הדגל אותו צריך להרים גם בשנים הבאות, שכן מלבד היותו אמיתי, הריהו משמש אתגר גדול שחלקים גדולים ממנו עדיין לא התממשו.

ג. אתגרים מעשיים

מתוך מטרה זו, של הצבת מנהיגות יהודית ברמה הלאומית, נגזרות מטרות משנה, אשר יש בהן גם מטרות ביניים, לטווח הקצר, וגם מטרות ארוכות טווח:

1. ברמה המוסדית, יש לדון בכובד ראש איך לשמור ואיך לטפח את הצביון היהודי של המדינה, כאשר ברור שאסור להרפות ואסור להתייאש, אבל צריך לדעת לפעול בחכמה.
  2. ברמה החינוכית יש המון מה לעשות כדי להביא את דבר התורה הגואלת לכל שדרות העם הצמא לדברי ה'. צריך לזכור שהדברים מורכבים ואי אפשר לפעול בשיטות של תנועות אחרות, ואולם בניצול נכון של כל הכוחות שיגובו על יד ההתארגנות שתתחדש ניתן להצליח מאוד בעז"ה.
- יש ערך רב לפיזורם של גרעינים איכותיים ברחבי הארץ, אבל גם שם אין לפעול בקוצר רוח אלא בסבלנות ובחכמה.

עיקר כוחנו בהשתלבותנו ובהיותנו דוגמא ומופת לחיים שיש בהם אהבת תורה ויראת שמים עם נשיאה בעול הציבור מתוך אחריות לבנין התורה, העם והארץ.

3. ראוי לזכור שפעילויות אלו יפות דווקא במקומות שאין בהם התנגדות חזקה, וודאי שאין אידיאולוגיה הפוכה. לעומת זאת צריך להשקיע הרבה כוחות במאבק מול החילוניות האידיאולוגית שתפשה לה מקום במטרופולין ובחוגי האליטות השולטות במערכות המרכזיות המשפיעות על חיינו. אין שום ספק שהכוח היחיד שיכול לתת משקל נגד לתופעה הזו הוא הכוח של הציונות הדתית, שבהתארגנות נכונה עם הנהגה טובה ישכיל להעמיד אנשים מוכשרים לכל תפקיד ולהציע אלטרנטיבה של ממש לתנועות החילוניות. אמנם לפי שעה, ישנה הרגשה שהציבור נותן להם גיבוי, ואולם נראה שזה רק מחוסר ברירה, וכשיוֹרם הדגל של המדינה היהודית המודרנית תהא לכך תמיכה גדולה יותר. עם ישראל צמא להנהגה רעננה של אנשי אמונה וזו יכולה ומוכרחת לקום מתוך הציונות הדתית.

קיומה של הנהגה כזו תביא בהכרח לפתרון של הרבה בעיות, וזאת משום שהחשיבה של הצמרת תהא מונחית על ידי רעיונות ויסודות נכונים. יבוא הדבר לידי ביטוי כשידונו בשאלות הנוגעות לאחיותנו בארץ כמו בשאלות של חינוך ותרבות.

הרעיון של התורה והמדינה יקבל את מקומו הנכון בקביעת סדרי השלטון והמשפט. כל מי שיש לו יד ורגל בנושא, יודע שיש פתרון מתאים לכל בעיה המתעוררת גם במדינה דמוקרטית ומודרנית.

עלינו לעשות את המוטל עלינו, ומובטחים אנו שאף הקב"ה יעשה את מה שהבטיחנו בתורה ועל ידי הנביאים. בעצם, זו תמצית עניינה של הציונות בכלל ושל הציונות הדתית בפרט, שלא לצפות לגאולה באפס מעשה אלא לעשות ולהראות שיש ממש בציפייתנו, ויהי רצון שיתקיים בנו המאמר: "פתחו לי פתח כחודו של מחט, ואני אפתח לכם כפתחו של אולם".

